

Tài liệu tuyên truyền: PHÒNG CHỐNG XÂM HẠI TÌNH DỤC TRẺ EM

1. Xâm hại trẻ em là gì?

Là hành vi gây tổn hại về thể chất, tình cảm, tâm lý, danh dự, nhân phẩm của trẻ em dưới các hình thức bạo lực, bóc lột, xâm hại tình dục, mua bán, bỏ rơi, bỏ mặc trẻ em và các hình thức gây tổn hại khác. Như vậy có thể hiểu có 4 hình thức chính xâm hại trẻ em đó là: sao nhãng hay bỏ mặc không chăm sóc trẻ em, xâm hại về thể chất, xâm hại về tinh thần và xâm hại tình dục.

2. Xâm hại tình dục trẻ em là gì?

Là việc dùng vũ lực, đe dọa dùng vũ lực, ép buộc, lôi kéo, dụ dỗ trẻ em tham gia vào các hành vi liên quan đến tình dục, bao gồm hiếp dâm, cưỡng dâm, giao cấu, dâm ô với trẻ em và sử dụng trẻ em vào mục đích mại dâm, khiêu dâm dưới mọi hình thức.

3. Hậu quả của xâm hại tình dục trẻ em

Là hết sức nghiêm trọng đối với bản thân nạn nhân và gia đình, xã hội. Cho dù trẻ bị xâm hại tình dục dưới bất kỳ hình thức nào thì đều để lại hậu quả, gây tổn thương cho trẻ ở các mức độ khác nhau. Về mặt tâm lý, trẻ em bị xâm hại tình dục thường sẽ cảm thấy tội lỗi, sợ hãi, xấu xa, thất bại ... Đặc biệt, nếu không được điều trị tâm lý kịp thời sau khi bị xâm hại thì rất dễ bị ám ảnh lâu dài và khi lớn lên có thể trở thành người đi xâm hại tình dục trẻ em khác. Ngoài ra, trẻ bị xâm hại tình dục khi còn nhỏ lớn lên có thể gặp vấn đề về giới tính của mình, nhiều đứa trẻ bị trầm cảm, rối loạn nhân cách ...

4. Nguyên nhân bị xâm hại tình dục

Có nhiều nguyên nhân dẫn đến tình trạng trẻ em bị xâm hại, trong đó một số nguyên nhân phải kể đến đó là:

- Sự du nhập của các loại văn hóa phẩm độc hại, những trang web đen, game online, phim ảnh ngoài luồng có tính chất bạo lực, khiêu dâm thâm nhập vào nước ta và sự tha hóa, biến chất về đạo đức, lối sống của một bộ phận người lớn, đã ảnh hưởng không nhỏ đến việc giáo dục đạo đức, hình thành nhân cách trẻ em, làm gia tăng tội phạm, trong đó có tội phạm xâm hại tình dục trẻ em.

- Về phía gia đình, còn nhiều bậc cha mẹ, người chăm sóc trẻ em và chính bản thân trẻ em còn thiếu kiến thức pháp luật cơ bản về quyền trẻ em, đặc biệt quyền được bảo vệ của trẻ em, dẫn đến tình trạng bố mẹ sao nhãng, bỏ mặc con cái. Các gia đình có hoàn cảnh kinh tế khó khăn hoặc bố mẹ ly hôn, ly thân đang là nguyên nhân nảy sinh các hành vi bạo lực, xâm hại, nhất là xâm hại tình dục đối với trẻ em.

- Do nhận thức và hiểu biết chưa toàn diện, sự biến đổi về tâm sinh lý lứa tuổi khiến cho một bộ phận trẻ em dễ bị tác động bởi hoàn cảnh, dễ bị kích động và thích thể hiện, dẫn đến tình trạng chính các em là chủ thể của các hành vi bạo lực, xâm hại. Trong nhiều trường hợp, trẻ em sau khi bị xâm hại tình dục do lo sợ bị trả thù vì bị đe dọa đã không dám lên tiếng tố cáo hành vi vi phạm pháp luật của kẻ xâm hại.

- Vấn đề đạo đức của một bộ phận con người trong xã hội đang xuống cấp, nhiều người lớn, đặc biệt là nhiều đối tượng không nghề nghiệp, mắc tệ nạn xã hội, đua đòi, ăn chơi, thậm chí bệnh hoạn ... khi có nhu cầu quan hệ tình dục thì thường tìm đến đối tượng là trẻ em.

5. Để công tác bảo vệ trẻ em nói chung, phòng ngừa trẻ em bị xâm hại, đặc biệt xâm hại tình dục trẻ em nói riêng được hiệu quả cần triển khai đồng bộ các giải pháp sau

- Đẩy mạnh hơn nữa công tác thông tin, truyền thông giáo dục pháp luật về bảo vệ trẻ em: Tuyên truyền, phổ biến các quy định về bảo vệ trẻ em trong Luật trẻ em và các văn bản pháp luật có liên quan để Luật trẻ em và các quy định được triển khai thực hiện có hiệu quả. Tăng cường giáo dục kiến thức, kỹ năng bảo vệ trẻ em, đặc biệt về phòng ngừa xâm hại tình dục và bạo lực đối với trẻ em cho cha, mẹ, các thành viên gia đình, giáo viên, người chăm sóc trẻ, người trực tiếp làm việc với trẻ em.

- Nâng cao vai trò, trách nhiệm của cha mẹ và người thân nhằm xây dựng thiết chế gia đình bền vững. Để tránh những sự việc đau lòng do tội phạm xâm hại tình dục gây nên, cha mẹ cần thường xuyên để mắt, quan tâm, chia sẻ với con em mình để nhận thấy những thay đổi tâm sinh lý cần thiết. Trang bị cho con biết cách thức phòng vệ trước những đối tượng có ý định thực hiện hành vi đồi bại.

6. Một số kỹ năng để tự bảo vệ bản thân

6.1. Nhận diện kẻ có nguy cơ xâm hại mình

Người đó có thể là bất cứ ai, nam hay nữ, trẻ hay già, quen hay lạ, người trong gia đình hay ngoài gia đình, kể cả người mà bạn coi là thần tượng. Nếu có những biểu hiện sau đây thì trẻ cần đề phòng:

- Người đó có những đụng chạm, vuốt ve khiến bạn khó chịu, sợ hãi, bối rối, tức giận, cảm thấy không an toàn.

- Người đó nhìn chằm chằm hay đụng chạm vào vùng đồ lót của bạn.

- Người đó yêu cầu bạn đụng chạm vào vùng đồ lót của họ.

- Người đó rủ bạn xem phim có những hình ảnh hở hang, cảnh quan hệ tình dục.

- Người đó rủ bạn đi chơi một mình và dặn bạn hãy giữ bí mật.

- Người đó thường tặng quà, quan tâm hơn mức bình thường để tìm cơ hội gần gũi bạn nhằm thực hiện các hành vi trên.

6.2. Những việc cần làm

- Trong cuộc sống và giao tiếp hằng ngày, mỗi người đều có những tiếp xúc, đụng chạm với người khác. Người đứng đắn đàng hoàng là người biết giữ khoảng cách cần thiết khi đi, đứng, ngồi ... cạnh người khác, không để xảy ra những đụng chạm gây khó chịu, bối rối, tức giận hoặc khiến đối phương cảm thấy mất an toàn. Bạn biết giữ khoảng cách cho chính mình và cho người khác là điều tốt.

- Không ai được phép tự tiện đụng chạm, nựng nịu, bẹo má, vuốt ve, chụp ảnh bạn nếu bạn không đồng ý. Bạn hãy dám nói KHÔNG với những đụng chạm không an toàn, khiến bạn sợ hãi, đau đớn, bối rối ... dù kẻ đó là ai đi nữa.

- Khi rời khỏi nhà, bạn luôn đi cùng người thân, thầy cô, hay nhóm bạn bè vì kẻ đó có ý đồ xấu thường tấn công những người đơn độc.

- Sử dụng mạng xã hội một cách thận trọng, chỉ kết bạn với những ai bạn biết rõ.

- Khi tiếp xúc với một người mà bạn cảm thấy mất an toàn, khi trong lòng bạn nghi ngờ kẻ đó có nguy cơ xâm hại, hãy:

+ Đứng dậy ngay.

+ Lùi ra xa để kẻ đó không thể với tay đến người bạn.

+ Nhìn thẳng vào kẻ đó, hét to lên “KHÔNG”.

+ Bỏ đi ngay. Nếu không thể rời khỏi thì tìm các chướng ngại vật để ngăn cách giữa mình với kẻ đó, tỏ thái độ phòng vệ chứ không sợ hãi. Ở những nơi có camera quan sát, bạn hãy di chuyển về phía đó để có “con mắt thứ ba” canh giữ bạn.

+ Kể với người đáng tin cậy về sự việc trên. Nếu người thứ nhất không tin thì kể với người thứ hai, người thứ ba ... cho tới khi có người tin và giúp đỡ bạn.

6.3. Những việc cần tránh

- KHÔNG nhờ ai giúp mình làm vệ sinh cá nhân nếu mình có thể làm được.

- KHÔNG đi đâu một mình nhất là những nơi vắng vẻ hay đêm khuya.

- KHÔNG đến nhà ai chơi một mình khi chưa có sự đồng ý của cha mẹ.

- KHÔNG đi chơi riêng với ai mà chưa có sự đồng ý của gia đình bạn.

- KHÔNG ở một mình trong phòng với người khác mà không rõ lý do.

- KHÔNG đeo đồ trang sức quý.

- KHÔNG nhận quà, tiền, thức ăn, nước uống từ ai nếu gia đình bạn chưa đồng ý.

- KHÔNG mở cửa cho bất kỳ ai vào nhà nếu cha mẹ chưa trực tiếp cho phép. Khi rủ người khác đến nhà chơi cần có sự đồng thuận của gia đình.

- KHÔNG đi theo bất cứ ai đến đón bạn ở trường dù với lý do gì. Ai đón cần có sự xác nhận từ chính cha mẹ và thầy cô.

- KHÔNG đưa thông cá nhân và gia đình bạn lên mạng xã hội.

- KHÔNG bỏ nhà đi bụi, nguy cơ bị xâm hại rất lớn nếu bạn đi lang thang một mình.

6.4. Những việc cần chống

- Khi ai đó chạm vào vùng đồ lót của bạn, bạn hãy túm lấy hai bên hông quần để giữ cho chiếc quần dính chặt cơ thể bạn, hét to lên và bỏ chạy.

- Nếu không thể bỏ chạy, bạn tấn công lại kẻ đó bằng cách:
 - + Thúc đầu gối vào giữa 2 háng kẻ đó.
 - + Cấn vào người đó.
 - + Tấn công vào người đó bằng bất cứ vật dụng nào tìm thấy.
 - + La lớn kêu cứu, dù xung quanh không có ai.
 - + Gọi 113 hoặc gọi cho người thân.

- Nếu đã cố gắng mà không thoát được, bạn nên tỏ ra nghe lời, bình tĩnh tìm cách trốn thoát, có thể nhân lúc kẻ xấu không để ý, bạn tìm cơ hội bỏ chạy. Bạn có thể xin đi vệ sinh hay kêu đói, đòi ăn để kéo dài thời gian tìm dịp thoát thân hoặc có người đi ngang qua có thể giúp mình.

- Nếu bạn không thể thoát khỏi hành vi xâm hại của kẻ xấu, bạn nên báo người lớn đưa bạn đến cơ sở y tế thăm khám ngay vì sức khỏe của mình.

- Bạn cần nhớ đặc điểm kẻ xấu để mô tả lại cho cha mẹ và những người có trách nhiệm biết càng sớm càng tốt. Kẻ xâm hại là người có tội và phải bị trừng trị. Bạn hãy dũng cảm tố cáo kẻ xâm hại, đừng sợ sự đe dọa hay xấu hổ mà che giấu tội lỗi của kẻ xấu.

- Hãy biết rằng bạn không có lỗi khi bị ai đó xâm hại. Bạn cần được giúp đỡ bởi cha mẹ, thầy cô, các chuyên gia tâm lý khi có vấn đề về xâm hại. Những tổn thương do xâm hại có thể để lại hậu quả nghiêm trọng, rối loạn tâm lý, tâm thần ... Bạn cần sự giúp đỡ của người lớn càng sớm càng tốt, đừng tự mình chịu đựng sẽ gây nguy hại cho bản thân.

(ST)
